

LE EN NEMŠKI PODMORSKI ČOLN JE BIL KI JE POTOPIL TRI ANGLEŠKE KRIŽARKE.

Velika zmaga Nemcev nad Rusi. Umaknili so se v neredu nazaj.

V BITKI PRI TANNENBERGU JE PADLO NAD 250.000 RUSKIH VOJAKOV. — NEMCI SO VJELI 90.000 MOŽ. — NEMŠKI GENERAL HINDENBERG JE ZASLEDOVAL BEŽEČEGA SOVRAŽNIKA DO TRDNJAVE KOVNO. — RUSKA ARMADA SE BOJI ZOPETNEGA NAPADA. — SLABE CESTE OVIRAJA PRODIRANJE.

Zavzetje Jaroslava.

NEMŠKO POSLANIŠTVO JE DOBILORO POROČILO, DA RUSI SILNO GRDO POSTOJAJO Z GALIŠKIMI JUDI. — TRDNJAVA PRZEMYSŁ JE POPLONOMA OBKOJENA. — RUSKO VLADNO POROČILO GLEDI JETNIKOV IN ZAPLENJENIH TOPOV. — SRBI SO BAJE ZOPET PREMAČALI AVSTRIJCE.

Berlin, Nemčija, 23. sept. — Generalni štab naznanja, da nemške čete še vedno prodirajo v Rusko-Poljsko in to prodiranje je tako uspešno, da nimajo Rusi niti toliko časa, da bi zbrali oddelke svoje bežeče armade ter se postavili sovražniku v bran. Pred dvema dnevi je bila končana strašna bitka, ki se je bila že več dni v okolici Tannenberga. Armada generala Hindenberga je popolnoma razkropila armado ruskega generala Rennenkampfa in jo poglajala v beg. Nemci so sledili Rusom prav do utrjenega ruskega mesta Kovno. Pri prodiranju v notranjost Rusko-Poljske so našli Nemci na več težav, ki jih ni bilo tako lahko premagati. Vred večernega deževja so ceste namreč tako slabe, da niso mogli voziti seboj svojih težkih poljskih topov. Skoraj vsa pokrajina je izpremenjena v močvirje. Seleda, ko je izdano uradno poročilo, se vidi, da je bila zmaga Nemcev veliko večja kot se je začetkom domnevalo. Rusov je padlo 150.000, ujetih jih je 90.000. Med jetniki in mrtvimi se nahaja veliko število častnikov. Z Dunaja poročajo, da je avstrijska armada, odkar je stopila v ofenzivo, poglajala na več mestih ruske čete nazaj. V Galiciji se vedno vrše manjši spopadi, do katere večje bitke pa zadnji čas ni prišlo.

London, Anglija, 23. sept. — Ruski generalni štab je pripravljen, da namerava armada generala Hindenberga navaliti na trdnjavo Kovno in uničiti še zadnje ostanke Rennenkampfove armade. Vse nemško vojaštvo, ki se nahaja na Rusko-Poljskem, se je začelo v ta namen koncentrirati. — Naloga Nemcev je sledeča: Oni morajo kolikor mogoče oslabiliti rusko armado, da ne bo s tako silo pritiskala na Avstrijo. Ko se enkrat to zgodi, jo bodo Nemci in Avstriji z obeh strani napadli. Kakor hitro se Rusi umaknejo iz Galicije, so izgubljeni.

Washington, D. C., 23. sept. — Tukajšnje nemško poslanstvo je dobilo danes iz Berlina sledečo uradno brzojavko:

Iz zanesljivega vira je znano, da Rusi silno grdo postopajo z galizijskimi Judi. Proti njim ševajo maloruske kmete in jim prigovarjajo, da naj se polaste njihovih posestev. Veliko Judov je pobegnilo na Ogrsko. Večkrat se je že zgodilo, da so Rusi pobili vse židovsko prebivalstvo, ko so prišli v kakov vas.

London, Anglija, 23. sept. — Rusko vojno ministrstvo je izdalo danes izjavo, ki se glasi: Rusi so zavzeli trdnjavo Jaroslav z nasokom. V bližini te trdnjave se je nahajalo kakih 150.000 avstrijskih in nemških vojakov, ki so se morali umakniti nazaj proti Krakovu. Rusi so obkolili Przemysl.

Črnoгорci v Rogatici.

London, Anglija, 23. sept. — Iz Cetinja poročajo, da so Črnoгорci zasedli Rogatico. To mesto leži deset milj južno od Sarajeva.

Grozovitosti ruskih vojakov.

Avstrijsko ogrsko poslanstvo je poslalo včeraj tukajšnjemu generalnemu konzulu sledeče poročilo: — Zidje nimajo več obznanja v Galiciji. Rusi postopajo ž njimi še slabše kot z živino. Kot kaže, je bil manifest, ki ga je izdal car, le na papirju, ker se v resnici ne izpolnjuje. Zadnje dni je dospelo v Budimpešto iz Galicije in Bukovine nad 250.000 Zidov, kateri so pripovedovali naravnost strašne stvari. Rusi so jim požgali hiše, opustošili polja in onečastili vsako žensko, ki jim je padla v roke.

Kozaki v Brodyju.

Dunaj, Avstrija, 23. sept. — Pred nekaj dnevi so kozaki obkolili mesto Brody, ki se je po kratkem obstreljevanju udalo. Ko so dospeli Rusi v mesto, so začeli takoj s plenjenjem. Židom so požgali nad sto hiš. Šele ko so se približale naše čete, je sovražnik pobegnil. Kozaki puščajo za seboj grozne sledove. Povsod, kjer so hodili, se vidijo požgana polja, raznesene ženske in otroci.

Ameriko prosijo pomoči.

Dunaj, Avstrija, 23. sept. — Židovska zveza je izdala sledečo okle na American Jewish Committee:

Vsled vojne je pobegnilo pred Rusi na tisoče Židov, ki so si poiskali zavetja bodisi na Ogrskem, bodisi v Avstriji. Podpora, ki jo dobijo ti nesrečniki od vlade, je tako malenkostna, da se ne morejo preživljati. Dobrodelni zavodi nimajo niti za svoje ljudi dovolj sredstev. Ker vemo, da ste nam stali vedno na strani, vas tudi sedaj prosimo, da nam pomagate v teh težkih časih.

Francosi se umikajo v centru zapadnega bojišča? Washington, D. C., 23. sept. — Berlinski zunanji urad je sporočil danes nemškemu poslanstvu v Washingtonu, da se je pričel francoski centum po zelo velikih izgubah umikati. Nadalje se izjavlja, da se z uspehom bombardira Verdun in da postaja francoska ofenziva slabša.

Brezlično poročilo iz Berlina se glasi sledeče: "Francoska ofenziva popuša. Francoske izgube so velikanske in centum se umika. Delovanje nemških možnarjev pri obleganju Verduna je bilo strašno. Pariški listi pišejo zelo rezervirano."

Francosko poročilo o bojih na zapadnem bojišču. Bordeaux, Francija, 23. sept. — Vojno ministrstvo je izdalo danes popoldne sledečo objavo: "Na našem levem krilu smo v okolici Lassigny napredovali, kjer se je zavrnilo par ostrih bojov. Situacija na levem bregu re-

ke Oise in severno od Aisne je neizpremenjena.

V centru, med Rheins in reko Maas ni znamenovitih nikakih izprememb, ki bi bile važne.

V Woerve distriktu, severozapadno od Verduna in v smeri proti Dompierre, je sovražnik vprizoril par ostrih naskokov, katere se je pa zavrnilo.

Na našem desnem krilu (Lotaringija in Vogezi) so Nemci izpraznili Nomeny in Arracourt ter so se v okolici Domèvre le malo gibali.

Tako pravi uradno poročilo, iz katerega je razvidno, da so zavetniki na desnem bregu reke Oise napredovali ter vrgli nazaj armado generala von Kluck. Izjavlja se, da je nemško desno krilo sedaj deloma obkoljeno ter da se nahaja general Kluck v nevarnosti, da se ga odreže od ostale nemške armade. Tudi ojačenja, ki so na poti iz Belgije, ne bodo mogla baje ničesar izpremeniti na tej situaciji. Ne more se namreč več preprečiti obkoljenja desnega nemškega krila. Ako se hoče rešiti, se mora to krilo kolikor hitro mogoče umakniti nazaj v Belgijo.

Angleške in francoske čete nadkriljujejo baje na tem mestu one Nemcev.

Dasiravno se z bojem v okolici Rheims neprestano nadaljuje, se vendar izjavlja, da so postale francoske pozicije sedaj veliko boljše in da se je vrglo nazaj nemške nočne naskoke. Medtem pa nadaljujejo Nemci s streljanjem s težko artilerijo. Domneva se, da hočejo s tem prikriti umikanje večjega dela svojih čet.

"Situacija neizpremenjena" se glasi v Parizu.

Pariz, Francija, 23. septembra. Ob enajstih zvečer je izšlo sledeče uradno poročilo francoskega vojnega ministrstva: "Iz našega zadnjega poročila o bitki pri Aisne se ni nič izpremenilo. Bitka traja sedaj že osem dni, a se mu ni treba čuditi, ako se obudi v spominu rusko-japonsko vojno."

Nemške izgube.

Berlin, Nemčija, 23. sept. — V zadnji listi izgub je tudi navedenih pet generalov, med kojimi so trije mrtvi. Ti so generali Wrochem, Arbour in Trotha. Med lahko ranjenimi se nahajata tudi generala Willisen in Kuehne. Lista vsebuje 5895 imen. Skupne izgube Nemcev, kar se jih je dosedaj objavilo od strani vojnega ministrstva, znašajo 10.086 mrtvih, ranjenih 39.760, pogrešanih 13.621.

Težke izgube Japoncev pred Kiaučanom.

Pekin, Kitajska, 23. sept. — Oficijska poročila kitajskih vo-

radnikov, ki se nahajajo sedaj na Šantung polotoku, pravijo, da so imeli Japonci, ki oblegajo utrjene nemške pozicije pri Kiaučanu, velike izgube, ko so eksplodirale mine, katere so položili Nemci v zemljo. Poroča se, da je zletel neki celi japonski bataljon v zrak, ko je šel preko podminiranega polja.

Pri Amiens se vrši velika bitka. London, Anglija, 23. sept. — Poročevalce "Times" poroča, da se vrši jugoiztočno od Amiens velika bitka. Neko poročilo pravi celo, da so Nemci tekom boja prodrli do Montdidier.

Položaj v Mehiki.

Negales, Sonora, 23. sept. — Danes so bili skoraj po vseh hišah nabiti plakati, da bo proglasil general Villa ustaj v Mehiki. Guverner Maytorena, katerega podpira Villa, je že prevzel poveljstvo nad tukajšnjimi ustaški četami in bo baje napadel generala Benjamina Hilla, ki je poveljnik Carranzovih čet v državi Sonori. Situacija je v Mehiki zelo resna. Severno od Aguas Calientes je prekinjena vsa železniška zveza.

Washington, D. C., 23. sept. — General Villa je brzojavil generalu Carranzu, da ga ne smatra več kot prvega šefa konstitucionalistične vlade. Povedal mu je tudi, da se njegovi delegatje ne bodo udeležili prihodnje narodne konvencije.

Spod med obema voditeljema mehiškega ljudstva, je povzročil povsod velikansko senzacijo. Državni tajnik Bryan se ni povedal svojega mnenja, češ, da se mora najprej posvetovati z drugimi diplomati.

El Paso, Texas, 23. sept. — Vsi oni, ki so jim mehiške razmere nekoliko znane, so pripravljeni, da podpira guvernerja Maytorena generala Villa.

Naco, Sonora, 23. sept. — Danes so tukaj javno ustrelili Cayotana Montenegro, ki je prišel pred nekaj dnevi preoblečen v Agu Prieto.

Fullerjevo poročilo. Washington, D. C., 23. sept. — Newyorški odvjetnik Paul Fuller, ki se je vrnil kot zaupnik predsednika Wilsona nazaj v Združene države, je rekel danes, da se inozemci v Mehiki ne nahajajo v nikakoli nevarnosti. Po njegovem mnenju sta se sprla tudi generala Villa in Obregon.

General Obregon je dober prijatelj Carranzov in poveljuje severovzhodnemu vojaškemu okraju, ki kateremu spada tudi Sonora. Zadnja poročila pravijo, da ga je Villovo vojaštvo že vjelo.

SLOVENSKI REZERVISTI Z VIČA PRI LJUBLJANI.

Podmorski čoln "U 9" je potopil omenjene križarke.

ČISTO SAM SE JE LOTIL IMENOVANIH TREH KRIŽARK. — IZSTRELIL JE SEDEM TORPEDOV. — TEKOM DVAJSET MINUT SO SE NAHAJALE TRI VELIKE BOJNE LADIJE NA MORSKEM DNU.

Povest preživelega.

EDEN PREŽIVELIH JE REKEL, DA SE MU JE ZDELO VSE KOT HUDE SANJE. — ANGLIJA BO SEDAJ SKUŠALA VPRIZORITI ISTI MANEVR, A SE JI BO TEŽKO POSREČIL.

Berlin, Nemčija, 23. sept. — Iz poročil, ki so došla admiralteti, je razvidno, da je bilo razdejane treh angleških križark v Severnem morju delo nemškega podmorskega čolna "U 9", ki je bil edini zapleten v boj s križarkami.

Imenovani podmorski čoln je bil zgrajen leta 1910 v Danzigu. Vseboval je 300 ton ter je bil opremljen s tremi cevmi za torpede in dvema topoma.

London, Anglija, 23. sept. — Hitro in popolno razdejane treh velikih križark, vrednih 12 milijonov dolarjev, je predložilo mornariškim izvedencem nevarnosti in možnosti moderne pomorske bitke. Nevidljiv sovražnik se je približal križarki "Aboukir" nato "Hogue" in končno "Cressy" in ena križarka za drugo je izginila v valovih. Vse skupaj je trajalo 20 minut.

Preživel, katere se je prevedlo v holandska in angleška pristanišča, izjavlja, da so bili vdeleženi trije nemški podmorski čoln, drugi pa pravijo, da jih je bilo pet. V resnici pa je bil le eden kot pravi nemško uradno poročilo.

Izvedenci pravijo, da morejo podmorski čoln z lahkoto prodrati iz Emden v goreni del kanala La Manche. Tam napadejo lahko vsako angleško bojno ladijo, ki jim pride na pot, nakar se vrnejo k svojim postojanki.

Casopisje in javnost zahteva, naj bi angleška mornarica agresivnejše nastopila proti nemškemu brodogradu. V kolikor je mogoče dognati dosedaj, se je iz posadke 2267 častnikov in mornarjev rešilo le 1067 mož.

Ymuiden, Holandska, 23. sept. — Holandski parnik "Flora" je pripeljal semkaj 287 preživelih s treh potopljenih križark. Moštvo razdejanih križark je obstojalo povečini iz rezervistov.

Kapitan Berkhout parnika "Titan", ki je rešil preko sto mož, pripoveduje, da se je završil boj zjutraj ob sedmi uri, ko je zapazil neki nemški podmorski čoln, ki se je približal z velikansko naglico. Daleč na horizontu je bilo videti tri križarke in po kratkem času je zapazil kapitan, da je ena izginila. Stvari ni posvečal nobene pozornosti, a ko se je ozrl čez par minut zopet v oni smeri, je videl, da je izginila tudi druga križarka. Bilo je videti nekoliko dima in tudi lahko eksplozijo je bilo čuti.

Kapitan Berkhout je zapeljal s polno paro v dotični smeri. Ko je prišel v bližino, je spustil v vodo dva čolna, ki sta rešila toliko ljudi, kolikor jih je bilo opaziti v vodi. Vsi rešeni so bili nagi, ker so se v vodi iznebili obleke. Še ko je bil njegov parnik na poti proti dotičnemu mestu, se je naglila tudi tretja križarka na stran ter se potopila.

Nekaj posebnih čudovitih se je pripetilo nekemu mlademu kadetu. Bil je na krovu prve križarke, ki se je potopila ter je skočil v vodo. Druga križarka ga je

vzela na krov, a ni dolgo trajalo, ko je zadel torpedo tudi slednjo. Tudi sedaj je skočil dečko v vodo ter prišel do tretje križarke, na kateri je ostal, dokler se ni potopila tudi ona.

Kadetu se je posrečilo oprijeti se kosca lesa, na katerem je visel, dokler ga niso rešili.

Javno mnenje in vsa kritika sili sedaj na to, naj angleški podmorski čoln in torpedue flotilje vendar enkrat pokažejo, kaj znaajo. Raditega se domneva, da se bo pričelo že drugi teden s primernimi operacijami.

V mornariških krogih so mnenja, da so prišli nemški podmorski čoln v smeri od Dogger pečin, v sredini Severnega morja, sredi poto med Dansko in Anglijo. Holandski ribiči, ki so se nahajali v bližini, izjavljajo, da je bil na mestu le en podmorski čoln.

Neki steward križarke "Hogue", je rekel, da se je cela stvar izvršila v tako kratkem času, da se mu je vse zdelo kot puste sanje. — Videl je, kako se je nagnil "Aboukir" in kako je bilo par minut pozneje morje posejano z glavami. Moštvo "Aboukir-ja" je spalo z izjemo straž, ko je bila križarka zadeta in večina mornarjev je umrla, predno se je prebudila. Moštvo "Cressy-ja" in "Hogue" je zadelo boljše usoda, ker so se vsi prebudili vsled eksplozije na "Aboukir-ju" ter pohitili na krov.

Ko je bila križarka "Hogue" zadeta, je takoj spustila v vodo rešilne čolne. Ko je bil zadet "Aboukir" je bilo za trenutek videti periskop (poizvedovalni stolpec) podmorskega čolna. Takoj se je namerilo topove in podmorski čoln je izginil. Četrta ure pozneje je bila zadeta križarka "Hogue" in kmalu je bila tako globoko v vodi, da je bil krov pod vodo. Kar jih ni bilo ranjenih, so skočili vsi v morje ter se skušali rešiti v čolne.

Neki drugi preživeli je mnenja, da so Nemci že tri dni čakali ugodne prilike in dobrega vremena, da riskirajo napad s torpednimi čolni.

Drugi preživeli pravi zopet, da so celi čas pazili na podmorske čolne ter da so bile straže podvojene. Kljub temu pa je prišel napad povsem nenadno. Prvo, kar se je zapazilo, je bila eksplozija na "Aboukir-ju". Prvi torpedo je bil najbrž izstreljen pod vodo. Nemci so v celoti izstrelili le sedem torpedov. Glasom poročila nemškega konzula v Antwerpen, je podmorski čoln, ki je potopil angleške križarke, že dospel v neko nemško pristanišče.

Samomor italijanskega poslanca.

Benetke, Italija, 23. sept. — Guido Fusinato, član italijanske poslanske zbornice, se je danes tukaj ustrelil. Bil je zastopnik Italije na zadnji mirovni konferenci v Haagu. Kot vzrok samomora se navaja bolezen.

Jugoslovenska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januara 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57 Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Bar-berton, O.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.

JOHN KRZISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOZEF MERTEL, od društva št. 1., Ely, Minn.

ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2., Ely, Minn.

JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114., Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne po-li-jatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Sola Priory.

Detektivska povest.

(Konec.)

"Prišla sta obiskat njegovo milost? Obhajujem, toda resnica je, da se vojvoda ne počuti dobro. Zalostne novice so ga zelo razburile. Včeraj popoldne smo prejeli brzojavko od doktorja Huxtabla, ki nam sporoča o vaši najdbi."

"Jaz moram govoriti o vojvodu, Mr. Wilder."

"On je v svoji sobi."

"Potem moram iti pač v njegovo sobo."

"Mislim, da je v postelji."

"Obiskati ga hočem tamkaj."

Holmesovo hladno in neizprosno vedenje je tajniku pokazalo, da je bilo brez pomena prerokati se z njim.

"Jako dobro, Mr. Holmes. Po- vem mu, da ste tukaj."

Cez pol ure je prišel veliki plemenitaš. Njegov obraz je bil bolj prepaden kakor kdaj, njegove rame so bile upognjene in meni se je sploh zdel starši, kakor prejšnji dan. Vljudo je naju pozdravil ter sedel za mizo; njegova rdeča brada se mu je valila prav dol na mizo.

"No, Mr. Holmes?" je dejal.

Oči mojega prijatelja pa so bile obrnjene na tajnika, ki je stal poleg stola svojega gospoda.

"Jaz mislim, Vaša milost, da bi v odsotnosti Mr. Wilderja bolj odkrito govoril."

Tajnik je še bolj prebledel in zlobno pogledal Holmesa.

"Ako Vaša milost želi —"

"Da, da; bolj je, ako greste. Sedaj pa, Mr. Holmes, kaj mi imate povedati?"

"Moj prijatelj je čakal, dokler se niso zaprla vrata za odhajajo- čim tajnikom."

"Resnica je, vaša milost", je dejal, "da sva moji tovariši dr. Watson in jaz dobila od doktorja Huxtabla zagotovilo, da je bila razrešitev tega slučajja obljubljena nagrada. Rad bi slišal iz Vaših lastnih ust, da je temu res tako."

"Gotovo, Mr. Holmes."

"Nagrada znaša, ako sem pravilno obveščen, pet tisoč funtov šterlingov oni osebi, ki vam pove, kje da se nahaja Vaš sin, ali ne?"

"Tako je."

"In še tisoč funtov onemu, ki pove osebo ali osebe, ki ga imajo v svojih rokah, ali ne?"

"Tako je."

"Med te zadnje brezdvomno ne spadajo samo one, ki so ga morda ugrabile, ampak tudi one, ki delujejo na to, da se nahaja v svojem sedanjem položaju, ali ne?"

"Da, da," je vzkliknil vojvoda nepotrpeljivo. "Ako svoje delo dobro izvršite, Mr. Holmes, ne boste imeli povišanja pritožbe."

"Jaz skoraj ne morem razumeti Vaše milosti."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

"Torej se izrazita jasneje, Mr. Holmes. Ako je dogodek znan samo dvem osebam, potem ni nobenega vzroka, zakaj bi stvar še dalje šla. Jaz mislim, da je dvajset."

"Jaz mislim, da je dvajset."

tisoč funtov svota, ki vam jo dolgujem, ali ni tako?"

Holmes pa se je nasmejal in zmajal glavo.

"Bojim se, Vaša milost, da je pač težko, da bi se dala stvar tako lahko poravnati. Tukaj je še smrt tega učitelja, ki se mora pojasniti."

"Vendar James ni vedel ničesar o tem. Ne morete ga delati odgovornega za to. Nesreča je delo tega okrutnega lopova, ki ga je na nesrečo najel."

"Jaz se moram postaviti na stališče, Vaša milost, da je človek, ki je soudeležen pri kakem zločinu, moralno kriv vsakega drugega zločina, ki utekne nastati iz prvega."

"Moralno, Mr. Holmes. Brez dvoma imate prav. Na noben način pa ne v očeh postave. Človek ne more biti obsojen radi umora, pri katerem ni bil navzoč in nad katerim se zgraža prav tako kakor Vi. V onem trenutku, ko je on izvedel o tem, je na mestu meni vse priznal; tako je bilo njegovo kesanje in njegova groza. Niti ure časa ni izgubil, da ne bi pretrgal popolnoma vse zveze z morilecem. Oh, Mr. Holmes, morate ga rešiti — morate ga rešiti!"

Vojvoda je izgubil zadnjo iskrico samozavesti ter začel hoditi po sobi gorindol, njegov obraz je bil krčevito nagnan, s svojimi stisnjenimi rokami pa je divjaje mahal po zraku.

"Jaz vem ceniti Vaše obnašanje, da ste prišli semkaj, ne da bi prej govorili s kakim človekom", je dejal naposled. Tako se moremo vsaj posvetovati, kako bi se dalo zmanjšati ta strašni škandal."

"Tako je", je dejal Holmes.

"In jaz mislim, da se more to zgoditi samo s pomočjo popolne odkritosti med nami. Pripravljen sem pomagati Vaši milosti po svojih najboljših močeh; da pa morem to storiti, moram vedeti za najzadnje podrobnosti, kako stvar stoji. Po mojih mislih se Vaše besede nanašajo na Mr. Jamesa Wilderja in da on ni morilec."

"Ne, morilec je pobegnil."

Sherlock Holmes se je prisiljeno nasmejal.

"Vaša milost gotovo ni slišala, na kakšen glas da sem, ker sicer si ne bi mislila, da je tako lahko uteči meni. Mr. Reuben Hayes je bil snoči ob enajstih na podlagi moje informacije aretiran v Chesterfieldu. Načelnik krajeve policije mi je brzojavil, preden sem prišel jutraj semkaj."

Vojvoda se je naslonil nazaj na svoj naslanjač in začudeno gledal svojega prijatelja.

"Zdi se, da imate zmožnosti, ki skoro niso človeške", je dejal. "Torej Reuben Hayes je prijatelj? Zelo me veseli, da to slišim, ako to ne bo vplivalo na usodo Jamesovo?"

"Vsega tajnika?"

"Ne, gospod, mojega sina."

Sedaj je bila na Holmesu vrsta biti začuden.

"Priznati moram, da mi je to nekaj popolnoma novega, Vaša milost. Prosim Vas moram, da se nekoliko bolj jasno izrazite."

"Ničesar vam nočem prikriti. Jaz vam pritrjujem, da je popolna odkritost, in tudi če je še tako mučna zame, najboljša politika v tej obupni situaciji, v katero me je pahnila neumnost in ljubosumnost Jamesova. Ko sem bil še zelo mlad, Mr. Holmes, sem ljubil s tako ljubeznijo, kakršna se pojavi samo enkrat v življenju. Ponudil sem oni gospi zakon, ona pa mi je odrekala, češ, da bi taka zveza morala neugodno vplivati na mojo karijero. Ako bi bila živila, bi se gotovo z nobeno drugo poročil. Ona pa je umrla ter mi zapustila tega edinega otroka, ki sem ga samo radi nje vzgojil in zanj skrbel. Pred svetom očetovstva nisem mogel priznati; vseeno sem hmu pa dal najboljšo vzgojo in kakor hitro je dorastel, sem ga vedno imel v svoji bližini. Iznenadil me je z mojo skrivnostjo in si od nekaj veliko domišljeval radi pravice, ki jo ima do mene in radi njegove moči, da more povzročiti velik škandal, ki bi bil zame neznosen. Njegova navzočnost je bila v precejšnji zvezi z nesrečnim koncem mojega zakona. Pred vsem pa je vztrajno sovražil mojega mladega legitimnega sina od prvega začetka. Vi me utegnete morda vprašati, zakaj sem v takih okoliščinah še vedno obdržal Jamesa pod svojo streho. Na to odgovorjam, da se je to zgodilo radi tega, ker sem mogel videti obraz njegove matere v njegovem in ker radi nje ni bilo konca mojega trpljenja. Tudi vse njene lase razvaja."

— da, niti ene ni bilo, ki bi je ne mogel poklicati mi v spomin. Nisem ga mogel odsluviti. Vseeno pa sem se toliko bal, da me bi Arturju — to je lordu Saltiru — kaj žalega storil, da sem ga radi varnosti poslal k dr. Huxtablu v šolo."

"James je prišel v dotiko s tem človekom Hayesom, ker je bil moj najemnik in James pa moj posredovalec. Hayes je bil lopov od početka; vendar na en ali drug izredni način se je James z njim sprijateljl. Vedno je ljubil nizko družbo. Ko je James sklenil ugrabiti lorda Saltira, se je poslužil tega človeka. Spominjate se, da sem poslednji dan pisal Arturju. No, James je pismo odprl ter priložil listek, na katerem je Arturja pozval, da naj se sestane z njim v malem gozdiču, ki se mu pravi Rogged Shaw, ki se nahaja blizu šole. Poslušil se je imena vojvodinje in na ta način dosegel, da je deček v resnici prišel. Onega večera se je James odpeljal s kolesom tja v gozdič — jaz vam pripovedujem to, kar mi je sam priznal — in dejal je Arturju, ki ga je našel v gozdu, da ga njegova mati želi videti, da ga čaka na barju in ako pride o polnoči zopet nazaj v gozdič, bo našel tamkaj nekoga človeka s konjem, ki ga popelje k njej. Deček je v resnici prišel ter našel tega Hayesja, ki pripeljal s seboj ponyja zanj. Artur ga je zahaljal in obadva sta odšla dalje. Zdi se — ako ravno je James šele včeraj slišal o tem — da sta bila zasledovana, da je Hayes tega zasledovalca udaril s svojo palico in da je ta človek potem za zadobljeno rano umrl. Hayes je pripeljal Arturja v to kremo pri 'Petelinu', kjer so ga zaprli v eno gornjih sob pod oskrbo Mrs. Hayesove. Ki je sicer dobra ženska, vendar popolnoma v oblasti svojega sirovega moža."

"No, Mr. Holmes, tako so stali stvari, ko sem Vas pred dvema dnevmi prikriti videl. Meni je bila resnica ravno tako malo znana kakor vam. Vprašali me boste, kaj da so bili nagibi Jamesa, da je storil tako dejanje. Na to odgovorjam, da je bilo v njegovem sovraštvu do mojega dediča zelo veliko, kar je bilo nesposobnost in strastno. Po njegovih mislih bi moral on biti dedič vsega mojega premoženja in je sovražil one postavke, ki so to onemogočile. Istočasno pa je tudi imel bolj gotove nagibe. Hrepenel je po tem, da bi jaz svoje posestvo razdelil in je bil mnenja, da je v moji moči, da bi to storil. Nameraval je z menoj narediti kupčijo — hotel mi je zopet vrniti Arturja, ako bi posestva razdelil in tako omogočil, da bi mu v oporoki zapustil premoženje. Dobro je vedel, da ne bom nikoli prostovoljno poklical policije na pomoč proti njemu. Jaz le pravim, da je hotel tako kupčijo mi masvetovati, vendar tega v resnici ni storil, kajti dogodki so se razvijali prehitro zanj in on ni imel časa, da bi izpeljal svoje načrte."

"In Vaše odkritje Heideggerjevega trupla je uničilo ves ta zlobni načrt. Ko je James izvedel o tem, ga je izpreletela groza. Novica je dospela do nas, ko sva sedela skupaj tukaj v knjižnici. Dr. Huxtable je poslal brzojavko. James je žalost in razburjenost tako prevzela, da so postale moje sumnje, brez katerih nisem bil, v trenutku resnica in obdolžil sem ga dejanja. Iz prostovolje je potem vse priznal. Prosil me je pa, da naj obdržim njegovo skrivnost še tri dni, da bi mogel dati svojem lopovski-mu zaupniku priliko, da si reši življenje. Vdal sem se njegovim prošnjam — kakor sem se vedno vdajal — in na mestu je James odhitel k 'Petelinu', da svari Hayesja ter mu da sredstev za beg. Jaz sam nisem mogel iti tja, ne da bi vzbudil razne govorice, kakor hitro pa se je zmočil, sem pohitel, da vidim zopet svojega drugega Arturja. Našel sem ga zdravega in varnega; vendar je bil nad vse prestrašen radi strašnega dejanja, ki ga je bil pričal. Z ozirom na svojo obljubo in zelo proti svoji volji sem pritrldil, da ostane tamkaj še tri dni v oskrbi Mrs. Hayesove, ker je bilo jasno, da je bilo nemogoče obvestiti policijo o njegovem bivaliču, ne da bi ji tudi izdal kdo da je morilec; in jaz zopet nisem mogel uvideti, kako bi mogel biti morilec kaznovan, ne da bi uničil mojega nesrečnega Jamesa. Prosili ste me, naj bom odkritost, Mr. Holmes, in jaz se držim Vaše besede, kajti jaz sem vam povedal, sedaj vse brez ovira."

Holmes je odprl omaro; zmočil je svoj prst in podgrnil z njim po podkvi. Tenka prevlaka svežega blata je ostala na njegovi koži.

"Lepa hvala", je dejal, ko je zopet zapel omaro. "To je dr."

— da, niti ene ni bilo, ki bi je ne mogel poklicati mi v spomin. Nisem ga mogel odsluviti. Vseeno pa sem se toliko bal, da me bi Arturju — to je lordu Saltiru — kaj žalega storil, da sem ga radi varnosti poslal k dr. Huxtablu v šolo."

"James je prišel v dotiko s tem človekom Hayesom, ker je bil moj najemnik in James pa moj posredovalec. Hayes je bil lopov od početka; vendar na en ali drug izredni način se je James z njim sprijateljl. Vedno je ljubil nizko družbo. Ko je James sklenil ugrabiti lorda Saltira, se je poslužil tega človeka. Spominjate se, da sem poslednji dan pisal Arturju. No, James je pismo odprl ter priložil listek, na katerem je Arturja pozval, da naj se sestane z njim v malem gozdiču, ki se mu pravi Rogged Shaw, ki se nahaja blizu šole. Poslušil se je imena vojvodinje in na ta način dosegel, da je deček v resnici prišel. Onega večera se je James odpeljal s kolesom tja v gozdič — jaz vam pripovedujem to, kar mi je sam priznal — in dejal je Arturju, ki ga je našel v gozdu, da ga njegova mati želi videti, da ga čaka na barju in ako pride o polnoči zopet nazaj v gozdič, bo našel tamkaj nekoga človeka s konjem, ki ga popelje k njej. Deček je v resnici prišel ter našel tega Hayesja, ki pripeljal s seboj ponyja zanj. Artur ga je zahaljal in obadva sta odšla dalje. Zdi se — ako ravno je James šele včeraj slišal o tem — da sta bila zasledovana, da je Hayes tega zasledovalca udaril s svojo palico in da je ta človek potem za zadobljeno rano umrl. Hayes je pripeljal Arturja v to kremo pri 'Petelinu', kjer so ga zaprli v eno gornjih sob pod oskrbo Mrs. Hayesove. Ki je sicer dobra ženska, vendar popolnoma v oblasti svojega sirovega moža."

"No, Mr. Holmes, tako so stali stvari, ko sem Vas pred dvema dnevmi prikriti videl. Meni je bila resnica ravno tako malo znana kakor vam. Vprašali me boste, kaj da so bili nagibi Jamesa, da je storil tako dejanje. Na to odgovorjam, da je bilo v njegovem sovraštvu do mojega dediča zelo veliko, kar je bilo nesposobnost in strastno. Po njegovih mislih bi moral on biti dedič vsega mojega premoženja in je sovražil one postavke, ki so to onemogočile. Istočasno pa je tudi imel bolj gotove nagibe. Hrepenel je po tem, da bi jaz svoje posestvo razdelil in je bil mnenja, da je v moji moči, da bi to storil. Nameraval je z menoj narediti kupčijo — hotel mi je zopet vrniti Arturja, ako bi posestva razdelil in tako omogočil, da bi mu v oporoki zapustil premoženje. Dobro je vedel, da ne bom nikoli prostovoljno poklical policije na pomoč proti njemu. Jaz le pravim, da je hotel tako kupčijo mi masvetovati, vendar tega v resnici ni storil, kajti dogodki so se razvijali prehitro zanj in on ni imel časa, da bi izpeljal svoje načrte."

"In Vaše odkritje Heideggerjevega trupla je uničilo ves ta zlobni načrt. Ko je James izvedel o tem, ga je izpreletela groza. Novica je dospela do nas, ko sva sedela skupaj tukaj v knjižnici. Dr. Huxtable je poslal brzojavko. James je žalost in razburjenost tako prevzela, da so postale moje sumnje, brez katerih nisem bil, v trenutku resnica in obdolžil sem ga dejanja. Iz prostovolje je potem vse priznal. Prosil me je pa, da naj obdržim njegovo skrivnost še tri dni, da bi mogel dati svojem lopovski-mu zaupniku priliko, da si reši življenje. Vdal sem se njegovim prošnjam — kakor sem se vedno vdajal — in na mestu je James odhitel k 'Petelinu', da svari Hayesja ter mu da sredstev za beg. Jaz sam nisem mogel iti tja, ne da bi vzbudil razne govorice, kakor hitro pa se je zmočil, sem pohitel, da vidim zopet svojega drugega Arturja. Našel sem ga zdravega in varnega; vendar je bil nad vse prestrašen radi strašnega dejanja, ki ga je bil pričal. Z ozirom na svojo obljubo in zelo proti svoji volji sem pritrldil, da ostane tamkaj še tri dni v oskrbi Mrs. Hayesove, ker je bilo jasno, da je bilo nemogoče obvestiti policijo o njegovem bivaliču, ne da bi ji tudi izdal kdo da je morilec; in jaz zopet nisem mogel uvideti, kako bi mogel biti morilec kaznovan, ne da bi uničil mojega nesrečnega Jamesa. Prosili ste me, naj bom odkritost, Mr. Holmes, in jaz se držim Vaše besede, kajti jaz sem vam povedal, sedaj vse brez ovira."

Holmes je odprl omaro; zmočil je svoj prst in podgrnil z njim po podkvi. Tenka prevlaka svežega blata je ostala na njegovi koži.

"Lepa hvala", je dejal, ko je zopet zapel omaro. "To je dr."

— da, niti ene ni bilo, ki bi je ne mogel poklicati mi v spomin. Nisem ga mogel odsluviti. Vseeno pa sem se toliko bal, da me bi Arturju — to je lordu Saltiru — kaj žalega storil, da sem ga radi varnosti poslal k dr. Huxtablu v šolo."

"James je prišel v dotiko s tem človekom Hayesom, ker je bil moj najemnik in James pa moj posredovalec. Hayes je bil lopov od početka; vendar na en ali drug izredni način se je James z njim sprijateljl. Vedno je ljubil nizko družbo. Ko je James sklenil ugrabiti lorda Saltira, se je poslužil tega človeka. Spominjate se, da sem poslednji dan pisal Arturju. No, James je pismo odprl ter priložil listek, na katerem je Arturja pozval, da naj se sestane z njim v malem gozdiču, ki se mu pravi Rogged Shaw, ki se nahaja blizu šole. Poslušil se je imena vojvodinje in na ta način dosegel, da je deček v resnici prišel. Onega večera se je James odpeljal s kolesom tja v gozdič — jaz vam pripovedujem to, kar mi je sam priznal — in dejal je Arturju, ki ga je našel v gozdu, da ga njegova mati želi videti, da ga čaka na barju in ako pride o polnoči zopet nazaj v gozdič, bo našel tamkaj nekoga človeka s konjem, ki ga popelje k njej. Deček je v resnici prišel ter našel tega Hayesja, ki pripeljal s seboj ponyja zanj. Artur ga je zahaljal in obadva sta odšla dalje. Zdi se — ako ravno je James šele včeraj slišal o tem — da sta bila zasledovana, da je Hayes tega zasledovalca udaril s svojo palico in da je ta človek potem za zadobljeno rano umrl. Hayes je pripeljal Arturja v to kremo pri 'Petelinu', kjer so ga zaprli v eno gornjih sob pod oskrbo Mrs. Hayesove. Ki je sicer dobra ženska, vendar popolnoma v oblasti svojega sirovega moža."

"No, Mr. Holmes, tako so stali stvari, ko sem Vas pred dvema dnevmi prikriti videl. Meni je bila resnica ravno tako malo znana kakor vam. Vprašali me boste, kaj da so bili nagibi Jamesa, da je storil tako dejanje. Na to odgovorjam, da je bilo v njegovem sovraštvu do mojega dediča zelo veliko, kar je bilo nesposobnost in strastno. Po njegovih mislih bi moral on biti dedič vsega mojega premoženja in je sovražil one postavke, ki so to onemogočile. Istočasno pa je tudi imel bolj gotove nagibe. Hrepenel je po tem, da bi jaz svoje posestvo razdelil in je bil mnenja, da je v moji moči, da bi to storil. Nameraval je z menoj narediti kupčijo — hotel mi je zopet vrniti Arturja, ako bi posestva razdelil in tako omogočil, da bi mu v oporoki zapustil premoženje. Dobro je vedel, da ne bom nikoli prostovoljno poklical policije na pomoč proti njemu. Jaz le pravim, da je hotel tako kupčijo mi masvetovati, vendar tega v resnici ni storil, kajti dogodki so se razvijali prehitro zanj in on ni imel časa, da bi izpeljal svoje načrte."

"In Vaše odkritje Heideggerjevega trupla je uničilo ves ta zlobni načrt. Ko je James izvedel o tem, ga je izpreletela groza. Novica je dospela do nas, ko sva sedela skupaj tukaj v knjižnici. Dr. Huxtable je poslal brzojavko. James je žalost in razburjenost tako prevzela, da so postale moje sumnje, brez katerih nisem bil, v trenutku resnica in obdolžil sem ga dejanja. Iz prostovolje je potem vse priznal. Prosil me je pa, da naj obdržim njegovo skrivnost še tri dni, da bi mogel dati svojem lopovski-mu zaupniku priliko, da si reši življenje. Vdal sem se njegovim prošnjam — kakor sem se vedno vdajal — in na mestu je James odhitel k 'Petelinu', da svari Hayesja ter mu da sredstev za beg. Jaz sam nisem mogel iti tja, ne da bi vzbudil razne govorice, kakor hitro pa se je zmočil, sem pohitel, da vidim zopet svojega drugega Arturja. Našel sem ga zdravega in varnega; vendar je bil nad vse prestrašen radi strašnega dejanja, ki ga je bil pričal. Z ozirom na svojo obljubo in zelo proti svoji volji sem pritrldil, da ostane tamkaj še tri dni v oskrbi Mrs. Hayesove, ker je bilo jasno, da je bilo nemogoče obvestiti policijo o njegovem bivaliču, ne da bi ji tudi izdal kdo da je morilec; in jaz zopet nisem mogel uvideti, kako bi mogel biti morilec kaznovan, ne da bi uničil mojega nesrečnega Jamesa. Prosili ste me, naj bom odkritost, Mr. Holmes, in jaz se držim Vaše besede, kajti jaz sem vam povedal, sedaj vse brez ovira."

Holmes je odprl omaro; zmočil je svoj prst in podgrnil z njim po podkvi. Tenka prevlaka svežega blata je ostala na njegovi koži.

"Lepa hvala", je dejal, ko je zopet zapel omaro. "To je dr."

— da, niti ene ni bilo, ki bi je ne mogel poklicati mi v spomin. Nisem ga mogel odsluviti. Vseeno pa sem se toliko bal, da me bi Arturju — to je lordu Saltiru — kaj žalega storil, da sem ga radi varnosti poslal k dr. Huxtablu v šolo."

"James je prišel v dotiko s tem človekom Hayesom, ker je bil moj najemnik in James pa moj posredovalec. Hayes je bil lopov od početka; vendar na en ali drug izredni način se je James z njim sprijateljl. Vedno je ljubil nizko družbo. Ko je James sklenil ugrabiti lorda Saltira, se je poslužil tega človeka. Spominjate se, da sem poslednji dan pisal Arturju. No, James je pismo odprl ter priložil listek, na katerem je Arturja pozval, da naj se sestane z njim v malem gozdiču, ki se mu pravi Rogged Shaw, ki se nahaja blizu šole. Poslušil se je imena vojvodinje in na ta način dosegel, da je deček v resnici prišel. Onega večera se je James odpeljal s kolesom tja v gozdič — jaz vam pripovedujem to, kar mi je sam priznal — in dejal je Arturju, ki ga je našel v gozdu, da ga njegova mati želi videti, da ga čaka na barju in ako pride o polnoči zopet nazaj v gozdič, bo našel tamkaj nekoga človeka s konjem, ki ga popelje k njej. Deček je v resnici prišel ter našel tega Hayesja, ki pripeljal s seboj ponyja zanj. Artur ga je zahaljal in obadva sta odšla dalje. Zdi se — ako ravno je James šele včeraj slišal o tem — da sta bila zasledovana, da je Hayes tega zasledovalca udaril s svojo palico in da je ta človek potem za zadobljeno rano umrl. Hayes je pripeljal Arturja v to kremo pri 'Petelinu', kjer so ga zaprli v eno gornjih sob pod oskrbo Mrs. Hayesove. Ki je sicer dobra ženska, vendar popolnoma v oblasti svojega sirovega moža."

"No, Mr. Holmes, tako so stali stvari, ko sem Vas pred dvema dnevmi prikriti videl. Meni je bila resnica ravno tako malo znana kakor vam. Vprašali me boste, kaj da so bili nagibi Jamesa, da je storil tako dejanje. Na to odgovorjam, da je bilo v njegovem sovraštvu do mojega dediča zelo veliko, kar je bilo nesposobnost in strastno. Po njegovih mislih bi moral on biti dedič vsega mojega premoženja in je sovražil one postavke, ki so to onemogočile. Istočasno pa je tudi imel bolj gotove nagibe. Hrepenel je po tem, da bi jaz svoje posestvo razdelil in je bil mnenja, da je v moji moči, da bi to storil. Nameraval je z menoj narediti kupčijo — hotel mi je zopet vrniti Arturja, ako bi posestva razdelil in tako omogočil, da bi mu v oporoki zapustil premoženje. Dobro je vedel, da ne bom nikoli prostovoljno poklical policije na pomoč proti njemu. Jaz le pravim, da je hotel tako kupčijo mi masvetovati, vendar tega v resnici ni storil, kajti dogodki so se razvijali prehitro zanj in on ni imel časa, da bi izpeljal svoje načrte."

"In Vaše odkritje Heideggerjevega trupla je uničilo ves ta zlobni načrt. Ko je James izvedel o tem, ga je izpreletela groza. Novica je dospela do nas, ko sva sedela skupaj tukaj v knjižnici. Dr. Huxtable je poslal brzojavko. James je žalost in razburjenost tako prevzela, da so postale moje sumnje, brez katerih nisem bil, v trenutku resnica in obdolžil sem ga dejanja. Iz prostovolje je potem vse priznal. Prosil me je pa, da naj obdržim njegovo skrivnost še tri dni, da bi mogel dati svojem lopovski-mu zaupniku priliko, da si reši življenje. Vdal sem se njegovim prošnjam — kakor sem se vedno vdajal — in na mestu je James odhitel k 'Petelinu', da svari Hayesja ter mu da sredstev za beg. Jaz sam nisem mogel iti tja, ne da bi vzbudil razne govorice, kakor hitro pa se je zmočil, sem pohitel, da vidim zopet svojega drugega Arturja. Našel sem ga zdravega in varnega; vendar je bil nad vse prestrašen radi strašnega dejanja, ki ga je bil pričal. Z ozirom na svojo obljubo in zelo proti svoji volji sem pritrldil, da ostane tamkaj še tri dni v os

O MOŽU, KI JE UKRADEL SVET.

Roman 20. stoletja.

Spisal Holt W. White; za "Glas Naroda" priredil *.

(Nadaljevanje.)

— Kaj hočete s tem reči?

— Pregovorite ga, da bo svojevolsno odstopil.

— Ali ste neumni? Jaz se vendar ne bom vtikal v zadeve, ki me čisto nič ne brigajo. Kaj je meni mar kralj Balkanski?

Cesarjev glas je bil tako oster kot nabrušen nož.

— Velikanstvo, jaz nisem prišel sem, da bi se pogovarjala in mlatila prazno slamo. Moj načrt Vam je toraj znan, sedaj Vas pa vprašam, če hočete pristati.

— Jaz se z nobenim še nisem pogajal in mislim, da se tudi z Vami ne bom. Moj Bog, kakšne stvari padejo ljudjem v glavo!

— Če je tako, se pa posloviva. Upam, da se bova še videla, toda to snidenje ne bo posebno ljubeznjivo.

Po teh besedah se je zakrohotal in se obrnil na peti.

— Pogumni ste, prepogumni, gospod Strong — se je oglasil cesar. — Čeravno ste že veliko poskušali, vsega pa še vseeno niste. Načrta ne boste izpeljali, ker je preobširen za Vas.

Odšel je iz salona in stopil h Hagleyu v "Di", katera je čakala nanj.

— Ti bi videl cesarja — je pravil Hagleyu — kakšen obraz je delal. Jaz mu bom že posvetil, da me bo pomnil celo svoje življenje.

Ni še dobro izpregovoril teh besed, ko je strašen strel pretresel vse ozračje.

Mladenec je smrtnobled pogledal svoje tovariše, ki so se tudi začeli strahu tresti.

— Tako se še pa nisem prestrašil v svojem življenju.

Sele tedaj je pogledal, če se je kaj zgodilo zrakoplovu. Strah je zakrčal in se opotekel nazaj. Toda takoj se je zavedel. Vrgel je preko krova ves balast, in tudi bombe, ki so se s silnim pokom razpočile na morski gladini. Toda vse skupaj ni nič pomagalo. "Di" je padala vedno nižje. "Victor" je bil preveč oddaljen, da bi mogel dospeti do nje.

— Hagley! Hagley! — je klical Strong. — Izgubljen sem!

Toda rešitev je bila blizu. "Victor" se je približal in obstal pred "Di". Pelham je vrgel debelo vrvo preko krova. Strong jo je vjel in jo privezal za ograjo "Di". Nato sta stopila v "Victor", ki se je začel s silno naglo dvigati. Ni mogoe popisati, kako se bili ljudje razočarani, ko so videli ta čuden prizor v zraku. Vsakdo je bil prepričan, da je manjši zrakoplov izgubljen. Gromenje topov je nekoliko pojenjalo.

Na morju se je takrat pojavila velika bojna ladja.

— Hagley, spusti zrakoplov nekoliko nižje in pripravi ostale bombe. Se s j bomo pa mi pokazali cesarju, kaj znamo.

Zrakoplov je obstal ravno nad bojno ladjo.

Strong se je sklonil in vzel v roko dve bombi ter ju vrgel.

Vse ozračje se je streslo, del morja je za zakril črn dim. Zasli šalo se je upitje in stokanje, potem je pa naenkrat vse utihnilo. Ko se je dim nekoliko razkidal, so videli, kako se ladja potaplja.

— Ubogi ljudje — je rekel Hagley — nedolžni so, pa bodo morali vseeno utoniti.

— Kaj hočeš — mu je odvrnil Strong. — Vojna je vojna.

Potem je sedel na tla, pokrtil obraz z rokami in zavzdihnil: — Diana, Diana! Moja uboga Diana!

Poziv angleškemu vladarju.

Mladenec je postajal vedno bolj nemiren. Jezilo ga je, ker je "Di" tako ovirala vožnjo.

— Hagley, takoj ko pridemo na varen prostor, jo moramo popraviti.

Ze proti jutru so dospeli v Aero. Strong je takoj planil k satoru, v katerem je bila Diana in jo poklical po imenu. — Ali že spiš, ljubica?

— Kako sem se Te prestrašila! Ali si se vrnil sam?

— Ne, vsi smo tukaj. Kaj nisi nič slišala ropčanja zrakoplova?

— Ne, čisto nič, saj sem ravno sedaj zaspala.

— Srečna si, lahko, da imaš tako trdo spanje.

— Kako si pa Ti opravil?

— Slabo, ljubica. Nemški cesar me je zahrbtno napadel. Le malo je manjkalo, da nisem izgubil življenja.

— Moj Bog, saj se res nistem zastoj bal zate. Kaj se je zgodilo?

Povedal ji je vse in slednjič pristavil:

— Cesarju sem že deloma poplačal, vsega pa še ne. Boš videla, da se bo še po kolenih plazil pred menoj.

— Ali veš kaj?

— No, govori! Ali se je že zopet porodila kaka srečna misel v tvoji ljubki glavi?

— Na vsak način moram apelirati na angleškega kralja. Nemški cesar te je toraj prvi napadel in zato si imel pravico, da si se branil. Angleški kralj Ti bo šel gotovo na roko. Še bolj pa raditega, ker ni posebno velik prijatelj mojega očeta.

— Zdi se mi, da bo res najboljša tako. V veliko slučajih je ženska bolj prebrisana, kot so možki. Hvala Ti, Diana, za dober svet. Sedaj je pa čas, da se podamo k počitku.

Poljubila sta se in odšla vsak v svoj sator.

Naslednje jutro je dal Strong različna povelja in povedal prijateljem, da je namenjen v neko kopalnico na Angleško, kjer se sedaj nahaja kralj. Vsi so ga začudeno pogledali, ugovarjati se mu ni pa nikdo upal.

— Hagley, Ti popravi "Di", dva naj gresta pa zmenoj. Kaj ne, Arbuthnot, da Te že lahko porabim pri krnulu.

— Tega bi sploh ne bilo treba vprašati.

Ko se je poslovil od Diane, se je s prijateljem vkreal in se podal na dolgo pot. Vreme so imeli krasno. "Victor" je rezal kakor puščica zrak. Proti večeru so dospeli blizu kraljeve palače, ki je stala čisto na samem. Na balkonu je takoj prihitelo nekaj komornikov; vsi so začudeni gledali na nenavaden pojav.

Eden izmed njih je vprašal skozi daljnoglas:

— Kdo ste? Kaj hočete? Ali ne veste, da je to palača angleškega kralja? Če se takoj ne odstranite, bom zapovedal streljati.

Strong mu je samozavestno odgovoril:

— Jaz sem John Strong, mož, ki je sklenil ukrasti svet. Gotovo me tudi kralj pozna, če pa tega ne, je vsaj slišal govoriti o meni. Na vsak način moram takoj govoriti žnjim. Recite mu, da se mu ne bo nič zalega zgodilo in da se ne bom posluževal svojih smrtonosnih bomb. Če bo kralj hotel, bom jaz njegov najboljši zaveznik.

Komornik je odšel in se za pol ure zopet vrnil.

— Kralj Vas bo pričakoval v teku ene ure na igrališču za palačo.

— Dobro. Recite mu, da sem mu zelo hvaležen.

Zrakoplov so upustili v precejšnji oddaljenosti na zemljo. Strong si je nekoliko popravil obleko in se napotil naravnost k palači. Vsi služabniki, ki jih je srečal na poti, so ga začudeno opa-

zovali. Zdel se jim je nadnaraven človek, ki je zelo vzvišen nad drugimi ljudmi.

Pod košatim drevesom je sedel na igrališču kralj in kadil debelo smokko.

Prijazno se mu je nasmehnil in mu ponudil sedež poleg sebe.

— Velikanstvo — je rekel Strong in glas se mu je tresel. Pripoznati moram, da sem vseeno Vaš podložnik, čeravno sem napravil marsikaj, česar bi ne smel napraviti.

Kralj je prikinjal in se nasmehnil rekoč: — No, pustiva to. Povejte mi, kaj Vas je pripeljalo k meni.

Strong je zarudel. Cutil je, da je bilo v kraljevih besedah nekaj, podobno zasmevanju.

— Gotovo Vam je vse znano, kar sem napravil. Vem, da ni bilo prav, toda ne morem pomagati. Če mi boste šli Vi na roko, bo že vse dobro.

Kralj se je zopet nasmehnil.

(Dalje prihodnjik.)

NAŠI ZASTOPNIKI.

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.

San Francisco, Cal.: Jakob Jovin.

Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbove.

Leadville, Colo.: Jerry Jamak.

Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. i. Roitz in Frank Janesch.

Alida, Colo. in okolica: Louis ostello (The Bank Saloon).

Walsenburg, Colo.: Ant. Safitch.

Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.

Depue, Ill.: Dan. Badovinae.

Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.

La Salle, Ill.: Mat. Komp.

Joliet, Ill.: Frank Laurich in John Zalelet.

Mineral, Kans.: John Stale.

Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.

So. Chicago, Ill.: Frank Černe.

Springfield, Ill.: Matija Barborič.

Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.

Mulbery, Kans. in okolica: Martin Kos.

Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.

Manistique, Mich. in okolica: Kotzian.

So. Range, Mich. in okolica: M. Liković.

Chisholm, Minn.: K. Zgonc.

Duluth, Minn.: Joseph Sharaon.

Ely, Minn. in okolica: Ivan Pouze.

Joeze, M. L. Kapsch in Jos. J. Peshel.

Eveleth, Minn.: Jurij Kotze.

Gilbert, Minn. in okolica: L. esel.

Hibing, Minn.: Ivan Pouze.

Nashwan, Minn.: Geo Maurin.

Virginia, Minn.: Frank Hroatic.

St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.

Aldridge, Mont.: Gregor Zobe.

Klein, Mont.: Mich. Krivec.

Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek.

Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.

Cleveland, O.: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Frank Kovačič.

Bridgeport, O. in okolico: Fr. Hočevar.

Barbeton, O. in okolico: Alois Balant.

Collinwood, O.: Math. Slapnik.

Lorain, Ohio in okolico: John Kumše 1935 E. 29th St.

Youngstown, O.: Ant. Kikelj.

Oregon City, Oreg.: M. Justin.

Allegheny, Pa. in okolico: M. Klarich.

Braddock, Pa.: Ivan Germ.

Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleterssek.

Burdine, Pa. in okolico: John Keržisnik.

Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.

Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.

Broughton, Pa. in okolico: A. Demšar.

Export, Pa. in okolica: John Prostor.

Forest City, Pa.: Karl Zalar in Frank Leben.

Farrell, Pa.: Antona Valentinčič.

Franklin, Pa. in okolica: Fran R. Drašler.

Irwin, Pa. in okolico: Frank Demšar.

Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.

Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.

Moon Run, Pa. in okolico: Fr. Vaček.

Pittsburg, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignaz Magister, Frank Bambič in Z. Jakše.

Unity Sta., Pa.: Joseph Skerlj.

Steelton, Pa.: Anton M. Papič.

Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.

Winterquarters, Utah: Louis Blasich.

Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.

Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.

Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in Frank Bartol.

Grafton, Wis.: John Stampfel.

Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.

Sheboygan, Wis.: Anton Starich.

West Allis, Wis.: Frank Skok.

Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.

Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

Izšla je

lična knjiga: "VOJKA NA BALKANU".

Valel vestranske želje naročiti smo več iztisov te knjige in je sedaj saaj rojakom na raspolago.

Knjiga "Vojka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sešitkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikajoče se opisa balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovržniki. Sešitkom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti v 15c, vseh 13 sešitkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Na roča se pri:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St. New York City.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa., in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIČ.

128 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdavat pravovojna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočamo. Upravišтво Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Podpisani je iznajditelj najuspešnejše tiskarske svete Alben-tinkture in Alben-pomade.

Zenskam in možkam, kateri jo radeje strastejo v šestih tednih lajše popolnoma, ne bodo izpadali in ne bodo sečili.

Ravno tako straste možem v šestih tednih brada in brke, ki ne bodo izpadale in ne bodo postale sive. O take t di popolnoma odstranimo revmatizem, kosti, trzanje po rokah, nogah in hrbtenici. Rane, opekline, bole, ture, kraste in kurja očesa, bradavice, polenice nog, zabihne itd. odstranimo v treh dneh. Moja zdravila so registrirana v Washingtonu, znamenje, da so čista in najbolj uspešna. Pilaite takoj po ceniki Pošljem za sestanje.

JAKOB WAKOŠ, 1002 E. 64th St. Cleveland, O.

N. B. Omenje, ki bi rešil moja zdravila brez upotrebe, plačam \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company

je prevzela v zalogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI.

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, pač pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lasten poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo zanimajo stariši ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo krasni nebroj lemarikdo zapazil ali samega sebe, ali pa draga znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povpraševanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vpriporilo sanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marsikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot božični dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto eno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v stari domovini.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St. New York, N.Y.

POZOR, SLOVENSKI FARMERJI!

Vsled občne zahteve smo tudi letos naročili večje število PRAVIH DOMAČIH

KLANJSKIH KOS

V zalogi jih imamo dolge po 65, 70 in 75 cm. Kose so izdelane iz najboljšega jekla v znani tovarni na Štajerskem. Iste se pritrdijo na kosišče z rincemi.

Cena 1 kose je 1.10.

Kdor naroči 6 kos, jih dobi po \$1.00.

V zalogi imamo tudi B B klepalno orodje iz finega jekla; B B cena garnituri je \$1.00.

Pristne BERGAMO brusilne kamne po 30c. kos.

Dalje imamo tudi fine jeklene srpe po 50c.

Naročilu je priložiti denar ali Postal Money Order.

Frank Sakser,

82 Cortlandt St., - - New York, N. Y.

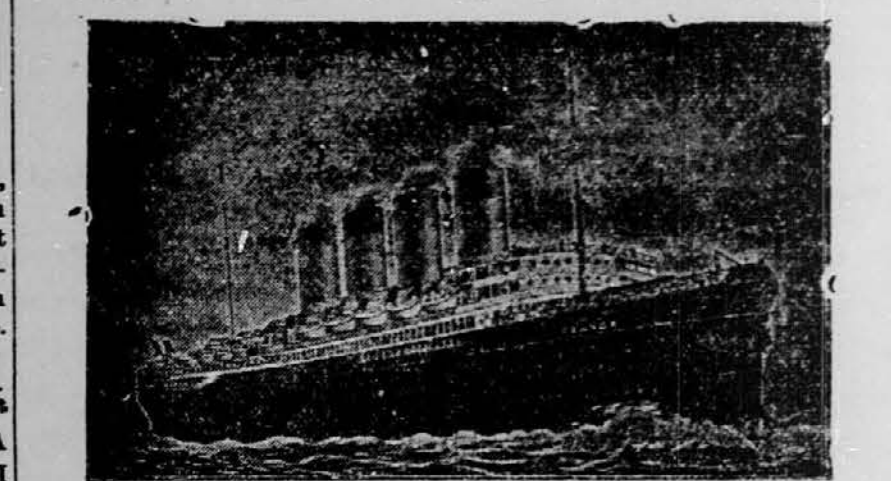
Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane.

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" slobodna, "LA SAVOIE" na dva vikenda, "LA LORRAINE" slobodna, "LA FRANCE" na dva vikenda.

Expressni parniki so:

"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK

corner Pearl St., Chesebrough Building.

Poštni parniki odpljujejo vedno ob sredah in pristanilna štivilka 87 N. B.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone Canal 163

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka.

Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajam popust, ter se posebno priporočam slavim slovenskim društvom ob priliki kakoe veselice, tudi onim za svatbe.

V zalogi imam izvrstno domače klobase in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega ljubim naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S tverdko Frank Sakser sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posel spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street,

Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET

WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!

Najboljše harmonike

je dobiti le pri meni. Jaz izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, naredim prav tako, kakor kdo zahteva. Vse prav po nizki ceni. Imam delavnico z električnim obratom v svoji lastni hiši.

Naročite in prepičali se bode.

Joseph Filač

378 - 6th Ave.

Milwaukee, Wis.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

Kadar potujete v stari kraj

ali kadar ste na poti skozi New York, pridite k svojemu rojaku v

HOTEL, SALON in RESTAVRANT

145 Washington St., NEW YORK, N. Y. Corner Cedar St.

Tu boste v vsakem času, podnevi in ponoči, najboljše in najcenejše postrežbe. Izvrstna domača kuhinja. Čiste in urejene sobe za spanje.

Obed (tri jedila) 25 centov.

Z volespoštovanjem

Spazanje 25 centov.

JANKO TUŠKAN, lastnik.